

Konsekvensutredning avseende förslag till föreskrifter om ändring i vissa föreskrifter om gymnasial utbildning

Denna konsekvensutredning innehåller förslag om ändringar i ett antal av Skolverkets föreskrifter samt vissa nya föreskrifter, enligt nedanstående förteckning.

- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2023:184) om ämnesplan för ämnet byggnadsplåtslageri i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2023:247) om ämnesplan för ämnet glasteknik i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2023:256) om ämnesplan för ämnet handel i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2023:259) om ämnesplan för ämnet hjullastare i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2023:261) om ämnesplan för ämnet humanistisk och samhällsvetenskaplig specialisering i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:25) om ämnesplan för ämnet kulturplåtslageri i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:48) om ämnesplan för ämnet lås- och passersteknik i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:68) om ämnesplan för ämnet måleri i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:217) om ämnesplan för ämnet tak- och tät-skiktsmontering i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:282) om ämnesplan för ämnet finsnickeri – fördjupning i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:283) om ämnesplan för ämnet finsnickeri – teknik i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:325) om ämnesplan för ämnet moderna språk – fortsättning i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:326) om ämnesplan för ämnet moderna språk – fördjupning i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:122) om ämnesplan för ämnet stensättning i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:124) om ämnesplan för ämnet städservice i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:236) om ämnesplan för ämnet tätskikt – våtrum i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå

- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:461) om ämnesplan för ämnet produktion i metall i anpassade gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning på gymnasial nivå
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:462) om ämnesplan för ämnet produktion i trä i anpassade gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning på gymnasial nivå
- Förslag till ämnesplan för ämnet jämställdhet och jämlikhet i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå
- Förslag till ämnesplan för ämnet plåtbearbetning i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå
- Förslag till ämnesplan för ämnet industriell ytbehandling i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå
- Förslag till ämnesplan för ämnet projektering – bygg i vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år
- Förslag till ämnesplan för jämställdhet och jämlikhet i anpassade gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning på gymnasial nivå
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:600) om vad som krävs för att en lärares kompetens ska vara relevant för att undervisa i ”vissa ämnen” i gymnasieskolan
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:601) om vad som krävs för att en lärares kompetens ska vara relevant för att undervisa i ”vissa ämnen” i anpassade gymnasieskolan
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:602) om vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i ett yrkesämne
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:367) om ämnen och nivåer i ämnen för barn- och fritidsprogrammet
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:368) om ämnen och nivåer i ämnen för bygg- och anläggningsprogrammet
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:369) om ämnen och nivåer i ämnen för ekonomiprogrammet
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:370) om ämnen och nivåer i ämnen för el- och energiprogrammet
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:371) om ämnen och nivåer i ämnen för estetiska programmet
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:372) om ämnen och nivåer i ämnen för fordons- och transportprogrammet
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:373) om ämnen och nivåer i ämnen för frisör- och stylistprogrammet
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:374) om ämnen och nivåer i ämnen för försäljnings- och serviceprogrammet
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:375) om ämnen och nivåer i ämnen för hotell- och turismprogrammet
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:376) om ämnen och nivåer i ämnen för humanistiska programmet
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:377) om ämnen och nivåer i ämnen för industritekniska programmet

- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:378) om ämnen och nivåer i ämnen för naturbruksprogrammet
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:379) om ämnen och nivåer i ämnen för naturvetenskapsprogrammet
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:380) om ämnen och nivåer i ämnen för restaurang- och livsmedelsprogrammet
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:381) om ämnen och nivåer i ämnen för samhällsvetenskapsprogrammet,
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:382) om ämnen och nivåer i ämnen för teknikprogrammet
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:383) om ämnen och nivåer i ämnen för VVS- och fastighetsprogrammet
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:384) om ämnen och nivåer i ämnen för vård- och omsorgsprogrammet,
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:571) om poängplan för vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:488) om ämnen och nivåer i ämnen för programmet för estetiska verksamheter i anpassade gymnasieskolan
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:489) om ämnen och nivåer i ämnen för programmet för fastighet och byggnation i anpassade gymnasieskolan
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:490) om ämnen och nivåer i ämnen för programmet för fordonsvård och godshantering i anpassade gymnasieskolan
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:491) om ämnen och nivåer i ämnen för programmet för handel och service i anpassade gymnasieskolan
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:492) om ämnen och nivåer i ämnen för programmet för hantverk och produktion i anpassade gymnasieskolan
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:493) om ämnen och nivåer i ämnen för programmet för hotell, restaurang och bageri i anpassade gymnasieskolan
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:494) om ämnen och nivåer i ämnen för programmet för hälsa, vård och omsorg i anpassade gymnasieskolan
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:495) om ämnen och nivåer i ämnen för programmet för samhälle, natur och språk i anpassade gymnasieskolan
- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:496) om ämnen och nivåer i ämnen för programmet för skog, mark och djur, i anpassade gymnasieskolan

Innehållet i konsekvensutredningen utgår från förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Sammanfattning

Skolverket föreslår i denna konsekvensutredning ett antal ändringar i myndighetens föreskrifter och fem nya ämnen i gymnasieskolan, inom kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå, vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år, anpassade gymnasieskolan och komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå. Ytterligare ändringar föreslås i programstrukturer för de nationella programmen i gymnasieskolan och i anpassade gymnasieskolan, poängplanen för vidareutbildningen i form av ett fjärde tekniskt år. Därutöver föreslås ändringar i föreskrifterna om vad som krävs för att en lärares kompetens ska vara

relevant för att undervisa i ”vissa ämnen”¹ i gymnasieskolan respektive i anpassade gymnasieskolan² och i föreskrifterna om vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i ett yrkesämne³. Samtliga här nämnda förslag till föreskrifter behandlas i denna konsekvensutredning.

De föreslagna ändringarna och de nya ämnena föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

¹ Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:600) om vad som krävs för att en lärares kompetens ska vara relevant för att undervisa i ”vissa ämnen” i gymnasieskolan.

² Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:601) om vad som krävs för att en lärares kompetens ska vara relevant för att undervisa i ”vissa ämnen” i anpassade gymnasieskolan

³ Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:602) om vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i ett yrkesämne

Innehåll

Bakgrund.....	6
1. Skolverkets överväganden och förslag.....	6
Problemet och den förändring som Skolverket eftersträvar samt vilka konsekvenser som bedöms uppstå om ingen åtgärd vidtas.....	6
Bygger på fler nivåer och ämnen.....	7
Förändringar i centralt innehåll.....	8
Nya ämnen.....	11
Ändringar i programstrukturer för gymnasieskolan.....	15
Ändringar i programstrukturer för den anpassade gymnasieskolan.....	18
Förändringar i vad som krävs för att undervisa.....	20
Redogörelse för de olika alternativ som finns för att uppnå förändringen.....	21
2. Analys av de författningsförslag som lämnas.....	22
Uppgifter om vilka som berörs av regleringen.....	22
Beskrivning och beräkning av förslaget kostnader och intäkter för staten, kommuner, regioner, företag och andra enskilda.....	23
Beskrivning av andra relevanta konsekvenser.....	23
Redogörelse för vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte.....	23
Bedömning av om särskild hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser.....	23
Beskrivning av hur och när konsekvenserna av författningsförslagen kan utvärderas.....	24
Bedömning av om författningsförslagen inskränker den kommunala självstyrelsen.....	24
Bedömning av om författningsförslagen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.....	24
Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på.....	24
3. Samråd.....	24
4. Kontaktperson.....	25

Bakgrund

Riksdagen har, efter förslag i prop. 2021/22:36 *Ämnesbetyg – betygen ska bättre spegla elevers kunskaper*, beslutat om ändringar i skollagen (2010:800) som innebär att ämnesbetyg ska ersätta kursbetyg inom gymnasieskolan, vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år, anpassade gymnasieskolan, kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå och komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå. De nya bestämmelserna i skollagen trädde i kraft den 15 juli 2022 och tillämpades första gången på utbildning som påbörjades efter den 30 juni 2025. Ämnesbetygsreformen (Gy25) har inneburit att Skolverket har behövt ta fram nya ämnesplaner för gymnasial utbildning. Myndigheten har även beslutat nya programstrukturer för de nationella programmen i gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan som gäller för utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

Skolverket har uppmärksammat att några av myndighetens föreskrifter som togs fram i och med Gy25 behöver mindre korrigeringar för att tillgodose utbildningarnas och branschernas behov.

Skolverket föreslår också fem nya ämnen. Förslagen har tagits fram utifrån identifierade behov från branscher och utbildningsanordnare. De nya ämnena medför förändringar i programstrukturerna för samtliga nationella program i gymnasieskolan och i anpassade gymnasieskolan då de nya ämnena läggs till i respektive programs programstruktur i programfördjupningsdelen. Även poängplanen för vidareutbildningen i form av ett fjärde tekniskt år behöver justeras med anledning av ett förslag om ett nytt ämne. Skolverket har i vissa fall även identifierat ett behov av att lägga till ämnen i programfördjupningen för några program.

Skolverkets överväganden och förslag

Problemet och den förändring som Skolverket eftersträvar samt vilka konsekvenser som bedöms uppstå om ingen åtgärd vidtas

I Skolverkets regelbundna arbete med att följa upp de ämnesplaner som gäller för skolväsendet har myndigheten identifierat behov av revideringar i flera ämnesplaner. Behovet av ändringar i ämnesplanerna kan till exempel röra felaktiga formuleringar i det centrala innehållet eller i betygskriterierna. Några ämnen har visat sig kunna bygga på fler ämnen än vad som anges i nu gällande ämnesplan medan andra ämnen har visat sig ha för många ämnen och nivåer som ämnet ”bygger på”. Skolverket föreslår även fem nya ämnen som har tagits fram utifrån identifierade behov av ämnesinnehåll som inte återfinns i något av de nuvarande ämnena. Det medför även följdändringar av samtliga programstrukturer för gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan. Det är angeläget att alla föreskrifter ska vara korrekta och väl fungerande. Därför föreslår Skolverket ändringar i de föreskrifter som listas ovan. Samtliga ovan nämnda förslag till ändringar behandlas i denna konsekvensutredning och beskrivs nedan under respektive rubrik.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap byter namn

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har bytt namn till Myndigheten för civilt försvar den 1 januari 2026. MSB nämns i följande sex ämnesplaner: *byggnadsplatslageri, finsnickeri – fördjupning, finsnickeri – teknik, glasteknik, måleri* samt *tak- och tätskiktsmontering*. Skolverket föreslår därför att benämningen Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) tas bort i de ovan nämnda ämnesplanerna. Skolverket bedömer inte att det finns behov av att ersätta myndighetens namn med det nya namnet då det centrala innehållet relaterar till lagar och bestämmelser som reglerar brandfarliga arbeten. Skolverket bedömer att en hänvisning till lagar och bestämmelser är tillräckligt tydligt utan hänvisning till en

myndighet. I ämnesplanen för *fänsnickeri – fördjupning* har ordet ”gasol” lagts till för att det ska vara samma skrivning i alla ämnesplaner som har haft en hänvisning till MSB.

Två av ovanstående ämnesplaner, *byggnadsplåtslageri* och *måleri* innehåller även andra ändringar som redovisas nedan under rubriken Bygger på färre ämnen och nivåer i ämnen. För ämnet byggnadsplåtslageri redovisas ytterligare en ändring under rubriken Förändringar i centralt innehåll.

Bygger på färre ämnen och nivåer i ämnen

Ämnet byggnadsplåtslageri

Då ytterligare behov av ändringar uppmärksammats så har Skolverket ännu inte beslutat om de ändringar som tidigare remitterades under perioden 13 oktober till 10 november 2025. Därför syns den tidigare remitterade ändringen även i denna remiss och med samma motivering. I ämnesplanen för ämnet anges att nivå 1 ”bygger på” nivå 2 i ämnet *bygg och anläggning*, om sammanlagt 400 poäng. Det anses vara onödigt begränsande, särskilt för utbildning inom komvux där detta kan medföra att en sammanhållen yrkesutbildning (yrkespaket) riskerar att utökas med upp till 400 poäng mer än vad som kan anses relevant för yrkespaketets syfte. För utbildning i gymnasieskolan finns tillräcklig styrning genom programstrukturen. Skolverket föreslår därför att formuleringen ”bygger på” tas bort från nivå 1 ämnet.

Skolverkets bedömer att ändringen bör genomföras för att föreskrifterna ska bli mer relevanta och ändamålsenliga.

Ämnet måleri

Då ytterligare behov av ändringar uppmärksammats så har Skolverket ännu inte beslutat om de ändringar som tidigare remitterades under perioden 13 oktober till 10 november 2025. Därför syns den tidigare remitterade ändringen även i denna remiss och med samma motivering. I ämnesplanen för ämnet anges att nivå 1 ”bygger på” nivå 2 i ämnet *bygg och anläggning*, om sammanlagt 400 poäng. Det anses vara onödigt begränsande, särskilt för utbildning inom komvux där detta kan medföra att ett yrkespaket måste utökas med upp till 400 poäng mer än vad som kan anses relevant för yrkespaketets syfte. För utbildning i gymnasieskolan finns tillräcklig styrning genom programstrukturen. Skolverket föreslår därför att formuleringen ”bygger på” tas bort från nivå 1 i ämnet.

Skolverkets bedömer att om ändringen inte genomförs blir föreskrifterna mindre relevanta och ändamålsenliga.

Bygger på fler ämnen och nivåer i ämnen

Några ämnen har visat sig kunna bygga på fler ämnen och nivåer i ämnen än vad Skolverket angett i tidigare beslutade ämnesplaner. Skolverket föreslår därför ändringar i följande ämnen:

Ämnet *produktion i metall* bygger i dagsläget på nivå 1 i ämnet *hantverk och produktion*. Skolverket har uppmärksammat att även andra ämnen ger de förkunskaper som är lämpliga och föreslår därför att ämnet även ska bygga på nivå 1 i ämnet *byggkunskap* tillsammans med nivå 1 i ämnet *fastighetskötsel*.

Skolverkets bedömer att om ändringen inte genomförs blir föreskriften mindre relevant och ändamålsenlig.

Ämnet *produktion i trä* bygger i dagsläget på nivå 1 i ämnet *hantverk och produktion*. Skolverket har uppmärksammat att även andra ämnen ger de förkunskaper som är lämpliga och föreslår därför att ämnet även ska bygga på nivå 1 i ämnet *byggkunskap* tillsammans med nivå 1 i ämnet *fastighetskötsel*.

Skolverkets bedömer att om ändringen inte genomförs blir föreskrifterna mindre relevanta och ändamålsenliga.

Förändringar i centralt innehåll

I några ämnesplaner har Skolverket uppmärksammat att det finns centralt innehåll som inte längre bedöms vara relevant och föreslår därför att det innehållet tas bort. Det finns även innehåll som behöver läggas till för att ämnesplanen ska innehålla det som anses vara relevant för utbildningen. Skolverket föreslår ändringar i ämnesplanerna för följande ämnen.

Ämnet byggnadsplåtslageri

Skolverket föreslår, i samråd med Plåt & Ventbyrån⁴, att meningarna *Sammanfogningar inom byggnads- och ventilationsplåtslageri, däribland tennlödning, nitning och olika falsningsmetoder* och *Garnering och taktäckning* i det centrala innehållet i ämnesplanen för ämnet byggnadsplåtslageri på nivå 1 skrivs ihop. Den nya lydelsen föreslås bli *Sammanfogningar inom byggnads- och ventilationsplåtslageri, däribland tennlödning, nitning och olika falsningsmetoder för garnering och taktäckning*. Detta för att meningens syfte då stämmer bättre för att planera och genomföra undervisningen.

Skolverkets bedömer att om ändringarna inte genomförs finns en risk att föreskrifterna inte är tillräckligt relevanta och ändamålsenliga, vilket i sin tur kan påverka elevens möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden.

Ämnet hjullastare

I ämnesplanen för ämnet *hjullastare* finns i det centrala innehållet under områdesrubriken ”Planering och utförande” i nivå 1 strecksatsen *Underarbete för gräsmatta, trädplantering och planteringsytor. Beställning av anläggningsmaterial, däribland anläggnings- och planteringsjord*. Det är ett centralt innehåll som enligt Maskinentreprenörerna⁵ inte är relevant för ämnet. Skolverket föreslår därför att denna strecksats i det centrala innehållet ska strykas.

Skolverkets bedömer att om ändringarna inte genomförs finns en risk att föreskrifterna inte är tillräckligt relevanta och ändamålsenliga, vilket i sin tur kan påverka elevens möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden.

Ämnet kulturplåtslageri

I ämnesplanen för ämnet kulturplåtslageri finns i det centrala innehållet i nivå 1 i ämnet *kulturplåtslageri* meningen *Taktäckning på olika typer av underlag med fjälltäckning och svetsad rostfri plåt*. Plåt & Ventbyrån⁶ har framfört att momentet som behandlar svetsad rostfri plåt inte är relevant för ämnet. Skolverket föreslår därför att *och svetsad rostfri plåt* tas bort i meningen så att den nya lydelsen blir *Taktäckning på olika typer av underlag med fjälltäckning*.

I ämnets centrala innehåll i nivå 1 anges *Äldre ytbehandlingsmetoder av olika plåtmaterial, däribland metoder för att skapa patina* och *Utbredning och avmallning av vanligt förekommande tak och utsmyckningar, däribland takkupor, oxögon, torntak och tornspiror*. Skolverket föreslår efter samråd med Plåt & Ventbyrån att *däribland* ersätts med *till exempel*. Detta för att öka möjligheten att anpassa undervisningen till lokala- och regionala förutsättningar.

Skolverkets bedömer att om ändringarna inte genomförs finns en risk att föreskrifterna inte är tillräckligt relevanta och ändamålsenliga, vilket i sin tur kan påverka elevens möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden.

⁴ Branschorganisation för byggnadsplåtslagare och ventilationsmontörer.

⁵ Bransch- och arbetsgivarorganisation för Sveriges maskinentreprenörer.

⁶ Branschorganisation för byggnadsplåtslagare och ventilationsmontörer.

Ämnet stensättning

I ämnesplanen för ämnet *stensättning* finns i det centrala innehållet i nivå 1 *Certifieringsutbildningar inom anläggning, däribland certifikat för svetsning av polyetenrör (PE-rör)*. Det är ett centralt innehåll inte är relevant för ämnet. Skolverket föreslår därför att meningen tas bort från det centrala innehållet i nivå 1.

Skolverkets bedömer att om ändringarna inte genomförs finns en risk att föreskrifterna inte är tillräckligt relevanta och ändamålsenliga, vilket i sin tur kan påverka elevens möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden.

Ämnet tätskikt – våtrum

För att anpassa ämnet *tätskikt – våtrum* så att det kan användas för fler inriktningar inom bygg- och anläggningsprogrammet föreslår Skolverket, i samråd med Måleribranschen yrkesnämnd⁷, att *måleribranschen* ersätts med *branschen* och att *till exempel enligt Måleribranschen våtrumskontroll (MVK)* stryks i meningen *Övergripande om måleribranschen riktlinjer och branschregler för våtrumarbete, till exempel enligt Måleribranschen våtrumskontroll (MVK)* i det centrala innehållet i nivå 1.

Skolverkets bedömer att om ändringarna inte genomförs finns en risk att föreskrifterna inte är tillräckligt relevanta och ändamålsenliga, vilket i sin tur kan påverka elevens möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden.

Ämnet lås- och passerteknik

I takt med den tekniska utvecklingen av nya varor och tjänster inom lås- och säkerhetsbranschen så har kunskaper i cybersäkerhet blivit mer och mer centrala för yrkets utövande. Sveriges Lås- och Säkerhetsleverantörers Riksförbund (SLR) bedömer därför att det är viktigt att detta tydligt framgår av ämnets syfte så att de kompetenskrav som ämnet beskriver är relevanta mot gällande branschkrav för anställningsbarhet.

För att anpassa ämnet *lås- och passerteknik* till utvecklingen i säkerhetsbranschen föreslår Skolverket att cybersäkerhet ska läggas till i ämnets syfte och centrala innehåll i ämnesplanen.

Skolverkets bedömer att om ändringarna inte genomförs finns en risk att föreskrifterna inte är tillräckligt relevanta och ändamålsenliga, vilket i sin tur kan påverka elevens möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden.

Ämnet städservice

I takt med att utvecklingen inom städbranschen förändras så har Servicebranschens yrkesnämnd (SRY)⁸ och deras kompetensstandard⁹ blivit mer och mer centrala för yrkets utövande.

SRY har framfört att det är viktigt att detta tydligt framgår av ämnets syfte så att de kompetenskrav som ämnet beskriver är relevanta mot gällande branschkrav för anställningsbarhet.

För att anpassa ämnet *städservice* till utvecklingen i inom städbranschen föreslår Skolverket därför att ämnesplanen ändras på så sätt att Ämnets syfte och centrala innehåll byggs ut så att ämnet innehåller en nivå om 200 poäng i stället för dagens nivå om 100 poäng. Detta medför att Skolverket även ser behov av att ändra betygskriterierna.

⁷ Samarbete mellan Måleriföretagen i Sverige och Svenska Målareförbundet kring yrkesutbildning.

⁸ <https://www.sry.se/sidan> uppdaterad 25-05-22

⁹ <https://www.sry.se/kompetensstandard/sidan> uppdaterad 24-10-12

För komvux medför detta bättre förutsättningar för en relevant sammanhållen yrkesutbildning (yrkespaket). Utbildningsanordnare inom komvux har uttryckt en önskan om en städutbildning som svarar bättre mot städbranschens krav.

Skolverkets bedömer att om ändringarna inte genomförs finns en risk att föreskrifterna inte är tillräckligt relevanta och ändamålsenliga, vilket i sin tur kan påverka elevens möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden.

Ämnet humanistisk och samhällsvetenskaplig specialisering

Ämnet *humanistisk och samhällsvetenskaplig specialisering* kan användas inom ramen för programfördjupningen på flera av de högskoleförberedande programmen i gymnasieskolan samt inom komvux. Tidigare, i den kursutformade gymnasieskolan Gy11, har en elev kunnat läsa ett specialiseringsämne flera gånger med olika innehåll. I och med Gy25 är det inte längre möjligt. Enligt gällande regelverk kan en elev läsa och få betyg i ett ämne endast en gång.

Konstruktionen av ämnet *humanistisk och samhällsvetenskaplig specialisering* med endast en nivå om 100 poäng upplevs begränsande för skolor som vill erbjuda fördjupning inom humaniora eller samhällsvetenskap. Önskemål från huvudmän och lärare har också varit en ökad likvärdighet med ämnet *naturvetenskaplig specialisering* som har två nivåer om 100 poäng vardera. För att möjliggöra och underlätta för en fördjupning föreslår Skolverket därför att det i ämnesplanen för *humanistisk och samhällsvetenskaplig specialisering* läggs till ytterligare en nivå om 100 poäng. Ämnet innehåller då två nivåer om 100 poäng vardera. Konsekvensen om inte ytterligare nivå läggs till i ämnet kan bli att ämnet upplevs som ytligt utan möjlighet till ytterligare fördjupning.

Ämnesplanen för *humanistisk och samhällsvetenskaplig specialisering* har remitterats under perioden 13 oktober till 10 november 2025 men är ännu inte beslutad då behov av ytterligare ändringar uppmärksammats. Därför syns den tidigare remitterade ändringen även i denna remiss och med samma motivering. I ämnesplanen anges att ämnet bland annat bygger på nivå 1 i ämnet *samhällskunskap* eller nivå 1 i ämnet *historia*. Både *samhällskunskap* och *historia* är så kallade spårämnen där nivå 1 antingen kan läsas som nivå 1b, 100 poäng eller vara uppdelad i två delnivåer, 1a1 och 1a2 om 50 poäng vardera. I ämnesplanen framgår dock inte att *humanistisk och samhällsvetenskaplig specialisering* även bygger på nivå 1a2. Skolverket föreslår därför ett förtydligande där det anges att *humanistisk och samhällsvetenskaplig specialisering* bygger på nivå 1a2 eller nivå 1b vad gäller ämnena *samhällskunskap* eller *historia*.

Skolverkets bedömer att om ändringarna inte genomförs riskerar föreskrifterna att vara begränsande och mindre ändamålsenliga.

Ämnet moderna språk – fortsättning

I ämnesplanen för *moderna språk – fortsättning* anges i betygskriterierna för betyget C det felaktiga ordet *situation* i formuleringen *anpassat till syfte, mottagare och situation*. Skolverket föreslår att ordet *situation* ersätts med ordet *sammanhang*. Detta för att betygskriterierna för betyget C ska få samma utformning som betygskriterierna för betygen E och A.

Skolverkets bedömer att om ändringarna inte genomförs kvarstår felaktigheten vilket riskerar att skapa onödig förvirring hos undervisande lärare.

Ämnet Moderna språk – fördjupning

I ämnesplanen för ämnet *moderna språk – fördjupning*, finns i det centrala innehållet på nivå 3 formuleringen *med anknytning till elevernas utbildning och valt fördjupningsområde samt till samhälls- och arbetsliv*. Skolverket föreslår att formuleringen ändras till *med anknytning till samhälls- och arbetsliv, till elevernas utbildning och till ett valt fördjupningsområde*. Detta för att få samma lydelse som i ämnesplanen för engelska som speglar moderna språk – fördjupning.

Skolverkets bedömer att om ändringarna inte genomförs kvarstår felaktigheten vilket riskerar att skapa onödigt förvirring hos undervisande lärare.

Nya ämnen

Ämnet jämställdhet och jämlikhet (i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå)

Skolverket föreslår ett nytt ämne, *jämställdhet och jämlikhet*. Ämnet föreslås vara ett så kallat spårämne och bestå av nivå 1b, 100 poäng, men även kunna läsas som nivå 1a1, 50 poäng och nivå 1a2, 50 poäng.

Ämnet *jämställdhet och jämlikhet* föreslås behandla hur ojämlikheter kan ta sig uttryck samt hur jämställdhet och jämlikhet kan främjas och vilka hinder som finns för detta, samt hur kön och andra maktförhållanden kan påverka fördelningen av makt och resurser och hur det påverkar människors livsval och handlingsutrymme. Ämnet är tänkt att harmoniera med följande som anges i läroplanerna för gymnasieskolan och komvux; *Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser.*

I läroplanen för gymnasieskolan beskrivs inte att frågor inom området jämställdhet ska ingå inom något särskilt angivet ämne. I läroplanen beskrivs ett övergripande ansvar för skolor, som bedriver utbildning i gymnasieskolan, att förmedla grundläggande värden och kunskaper om dessa, bland annat om jämställdhet och alla människors lika värde. För att möjliggöra fördjupning för de skolor och elever som så önskar har ämnet *jämställdhet och jämlikhet* tagits fram.

Ämnet har även efterfrågats av flera av de nationella programråden för yrkesprogrammen där det finns ett identifierat behov av att lyfta frågor om jämställdhet och jämlikhet inom yrkeslivet men även utifrån en ambition att motverka könsbundna val till utbildning och yrken.

Tidigare var det vanligt att området jämställdhet lästes inom ramen för ämnet *humanistisk och samhällsvetenskaplig specialisering*. Ämnet finns fortfarande kvar men enligt nuvarande reglering kan ämnet endast läsas en gång och inte som tidigare, flera gånger med olika innehåll. Innehållet i *humanistisk och samhällsvetenskaplig specialisering* är övergripande skrivet för att kunna anpassas till många olika ämnesområden. I och med förslaget om det nya ämnet *jämställdhet och jämlikhet* tydliggörs innehållet och ökar likvärdigheten i undervisningen.

Ämnet *humanistisk och samhällsvetenskaplig specialisering* erbjuds idag endast inom de högskoleförberedande programmen. Behovet av att tydligare kunna belysa jämställdhets- och jämlikhetsfrågor är minst lika stort och efterfrågat av elever, lärare och branschföreträdare inom yrkesprogrammen. Därför föreslås nu ämnet *jämställdhet och jämlikhet* som valbart ämne i programfördjupningen på samtliga program i gymnasieskolan. Anledningen till att ämnet föreslås för samtliga program är för att ge alla elever, oberoende av studieväg, möjlighet att läsa och utvecklas inom områden som hur jämställdhet och jämlikhet kan främjas och vilken påverkan som kunskaper om jämställdhet och jämlikhet kan få för människors livsval och handlingsutrymme.

Det föreslagna ämnet är framtaget med bred vetenskaplig förankring med hjälp av professorer inom genusvetenskap och samråd med andra vetenskapliga discipliner. Ämnesplanen har även hanterats av Skolverkets vetenskapliga råd som uttryckt sig positiva till ämnesplanen och bedömt att det är ett aktuellt och relevant innehåll. Se mer under rubriken Samråd.

En konsekvens om ämnet inte beslutas och erbjuds inom samtliga av gymnasieskolans programfördjupningar och inom komvux på gymnasial nivå, är att det skulle minska elevers möjligheter att läsa och utvecklas inom områden som hur jämställdhet och jämlikhet kan främjas och dess påverkan på människors livsval, handlingsutrymme och rättigheter.

Skolverket föreslår att ämnet *jämställdhet och jämlikhet* ska klassificeras som ett så kallat ”vissa ämne”,¹⁰ eftersom myndigheten bedömer att olika kompetenser kan vara relevanta för behörighet i ämnet.

Skolverket bedömer att behörighet att undervisa i ämnet *jämställdhet och jämlikhet* inte kan ges utifrån något nuvarande ämne då det är ett helt nytt ämne och inte en delning från ett existerande ämne. Lärare som vill bli behöriga att undervisa i ämnet kommer därför att behöva ansöka om behörighet att undervisa i ämnet.

Skolverkets bedömer att om ämnet inte tas fram ges elever inte samma möjligheter att läsa och utvecklas inom områden som hur jämställdhet och jämlikhet kan främjas hur det kan påverka människors livsval och handlingsutrymme jämfört med att ämnet inte tas fram.

Ämnet jämställdhet och jämlikhet (i anpassade gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning på gymnasial nivå)

Skolverket föreslår ett nytt ämne, *jämställdhet och jämlikhet*. Ämnet föreslås innehålla en nivå om 100 poäng.

Mycket av innehållet i ämnesplanen *jämställdhet och jämlikhet* för anpassade gymnasieskolan är lika som den för gymnasieskolan. Några delar som skiljer sig åt mellan ämnesplanerna är att det för anpassade gymnasieskolan endast ingår reflektion och inte analys av ämnets innehåll samt att det för gymnasieskolan ingår mer vetenskaplighet och förmåga till värdering av information än vad det gör i ämnesplanen för anpassade gymnasieskolan.

Ämnet *jämställdhet och jämlikhet* föreslås behandla hur ojämlikheter kan ta sig uttryck samt hur jämställdhet och jämlikhet kan främjas och vilka hinder som finns för detta samt hur kön och andra maktförhållanden kan påverka fördelningen av makt och resurser och hur det påverkar människors livsval och handlingsutrymme. Ämnet är tänkt att harmoniera med följande som anges i läroplanen för anpassade gymnasieskolan och komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå; *Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser.*

Ämnet föreslås som valbart ämne i programfördjupningen på samtliga program i anpassade gymnasieskolan. Anledningen till att ämnet erbjuds på samtliga program är för att ge alla elever möjligheter att läsa och utvecklas inom områden som hur jämställdhet och jämlikhet kan främjas och vilken påverkan det får på människors livsval, handlingsutrymme och rättigheter.

Ämnet är framtaget med bred vetenskaplig förankring med hjälp av professorer inom genusvetenskap och efter samråd med andra vetenskapliga discipliner. Se mer under rubriken Samråd.

Skolverkets bedömer att om ämnet inte tas fram ges elever inte samma möjligheter att läsa och utvecklas inom områden som hur jämställdhet och jämlikhet kan främjas hur det kan påverka människors livsval och handlingsutrymme jämfört med att ämnet inte tas fram. Skolverket föreslår att ämnet *jämställdhet och jämlikhet* ska klassificeras som ett så kallat ”vissa

¹⁰ Jfr. Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:600) om vad som krävs för att en lärares kompetens ska vara relevant för att undervisa i ”vissa ämnen” i gymnasieskolan.

ämne”,¹¹ eftersom myndigheten bedömer att olika kompetenser kan vara relevanta för behörighet i ämnet.

Skolverket bedömer att behörighet att undervisa i ämnet *jämställdhet och jämlikhet* inte kan ges utifrån något nuvarande ämne då det är ett helt nytt ämne. Lärare som vill bli behöriga att undervisa i ämnet kommer därför att behöva ansöka om behörighet att undervisa i ämnet.

Ämnet plåtbearbetning (i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå)

Skolverket har av lärare i gymnasieskolan blivit uppmärksammade på att ett yrkesämne för plåtbearbetning inom industrin saknas. De moment som behandlar plåtbearbetning i de ämnen som tagits fram i Gy25, framför allt i ämnet *svetsteknik*, är enligt undervisande lärare inte tillräckliga då de främst fokuserar på sammanfogning av material. Det som saknas är ett ämne som kan ge eleverna kunskaper om olika arbetsprocesser och arbetsmetoder för plåtbearbetning samt förmåga att bedöma vilken metod och vilket material som är lämpligast för den relevanta uppgiften. Skolverket har därför i samråd med lärare och med Svetskommissionen tagit fram ett förslag till ett sådant ämnet plåtbearbetning.

En alternativ lösning som Skolverket har övervägt är att i stället utöka ämnet *svetsteknik* med det innehåll som nu föreslås i det nya ämnet. Ämnet *svetsteknik* nivå 1, 100 poäng ligger idag som inriktningsämne för inriktningen svetsteknik. Skolverket bedömer dock att innehållet i det föreslagna nya ämnet *plåtbearbetning* inte rymdes inom ramen för det befintliga ämnet eller inom ramen för inriktningen.

Om inte detta nya ämne beslutas bedömer Skolverket att elever riskerar att inte få tillräckliga kunskaper om processer, material och metoder för sammanfogning. Det riskerar därmed att begränsa elevers anställningsbarhet.

Skolverket har bedömt att plåtbearbetning ska vara ett yrkesämne då kunskaper och erfarenhet av plåtbearbetning inte kan uppnås på annat sätt än via praktisk erfarenhet vilket medför att ingen annan än en yrkeslärare kan bli behörig i ämnet.

Skolverket bedömer att behörighet att undervisa i ämnet *plåtbearbetning* inte kan ges utifrån något nuvarande ämne då det är ett helt nytt ämne och inte en delning från ett existerande ämne. Lärare som vill bli behöriga att undervisa i ämnet kommer därför att behöva ansöka om behörighet att undervisa i ämnet.

Ämnet industriell ytbehandling (i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå)

I den tidigare kursutformade gymnasieskolan Gy11 finns ämnen och kurser som kan användas inom industriell ytbehandling i programfördjupningen på industritekniska programmet trots att de varit framtagna för Fordons- och transportprogrammet. I Gy25 har i stället ämnen och nivåer mer specialiserade mot fordonslackering tagits fram och kan inte längre användas för ytbehandling inom industrin. De behov av ämnen inom ytbehandling som finns inom industritekniska programmet har i Gy25 inte tillgodosetts. Lärare och branschrepresentanter har uppmärksammat Skolverket på att ett ämne för ytbehandling inom industrin saknas och myndigheten har därför tagit fram ett förslag på ett sådant ämne.

Om inte detta ämne beslutas bedömer Skolverket att elever riskerar att inte få en tillräckligt relevant utbildning och efterföljande arbete eftersom det inte finns ett ämne som behandlar ytbehandling inom industrin som kan erbjudas eleverna på det industritekniska programmet. Om eleverna inte erbjuds ämnet industriell ytbehandling kan det få konsekvenser för elevernas efterföljande arbete på så sätt att de inte får tillräckliga kunskaper inom

¹¹ Jfr. Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:601) om vad som krävs för att en lärares kompetens ska vara relevant för att undervisa i ”vissa ämnen” i anpassade gymnasieskolan.

exempelvis hantering av verktyg, val av material och arbetsmetoder samt förståelse för säkerhet och miljömedvetenhet.

Skolverket har bedömt att *industriell ytbehandling* ska vara ett yrkesämne då kunskap och erfarenhet av industriell ytbehandling inte kan uppnås på annat sätt än via praktisk erfarenhet vilket medför att ingen annan än en yrkeslärare kan bli behörig i ämnet. Skolverket bedömer att behörighet att undervisa i ämnet *industriell ytbehandling* inte kan ges utifrån något nuvarande ämne då det är ett helt nytt ämne.

Lärare som vill bli behöriga att undervisa i ämnet kommer därför att behöva ansöka om behörighet att undervisa i ämnet.

Ämnet projektering – bygg (inom vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år)

I vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år finns fyra olika profiler. I profilen Samhällsbyggande finns området Projektering med flera olika ämnen, bland annat ämnena *projektering – el*, *projektering – järnväg* och *projektering – VVS*. Skolverket har identifierat behov av ytterligare ett projekteringsämne som ger möjlighet till fördjupning i projektering inom bygg- och anläggningsområdet. Byggkonsulten är central i ett bygge och leder eller samordnar övriga konsulter arbete. därför behövs den föreslagna ämnesplanen inom *projektering – bygg nivå 1, 100 poäng*. Det föreslagna ämnet får då en motsvarande omfattning som övriga projekteringsämnen inom vidareutbildningen i form av ett fjärde tekniskt år.

Det finns i Gy25 flera ämnen som gränsar till ämnet *projektering – bygg* såsom *byggproduktionsledning* som behandlar arbetet på själva byggarbetsplatsen och *byggprocessen* ger en översiktlig bild av hela byggandet och berör projektfasen. Ämnet *projektering – bygg* fördjupar kunskaperna om projekteringsarbetet och den projektledarroll som eleverna kan träda in i efter gymnasieingenjörsexamen. Skolverket föreslår därför ett nytt ämne *projektering – bygg*.

Om inte detta ämne beslutas bedömer Skolverket att elever riskerar att inte få en tillräckligt relevant utbildning och efterföljande arbete eftersom det då skulle saknas ett ämne som specifikt behandlar projektering inom byggsektorn. Om eleverna inte erbjuds ämnet *projektering – bygg* kan det få konsekvenser för elevernas efterföljande arbete på så sätt att de inte får tillräckliga kunskaper inom exempelvis projektering och planering när bygg- och anläggningsarbeten av olika slag planeras och konstrueras och hur byggprocesser genomförs med hänsyn till miljö, tillgänglighet och säkerhet.

Skolverket föreslår att ämnet *projektering – bygg* ska klassificeras som ett så kallat ”vissa ämne”,¹² eftersom myndigheten bedömer att olika kompetenser kan vara relevanta för behörighet i ämnet.

Skolverket bedömer att behörighet att undervisa i ämnet *projektering – bygg* inte kan ges utifrån något nuvarande ämne då det är ett helt nytt ämne. Lärare som vill bli behörig kommer därför att behöva ansöka om behörighet att undervisa i ämnet.

Ändring i föreskrifterna om poängplan för vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år

I poängplanen för vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år anges felaktigt ämnet *produktutveckling* som valbart för profilen design och produktutveckling med utgång produkt-design. Skolverket föreslår en ändring till det korrekta ämnet *produktionsutveckling*.

Skolverket föreslår också att två ämnen i poängplanen, *Komponenter och system – VVS* och *Komponenter och system – el*, byter plats för att de ska stå i bokstavsordning.

Det nya ämnet *projektering – bygg* läggs till i poängplanen.

¹² Jfr. Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:601) om vad som krävs för att en lärares kompetens ska vara relevant för att undervisa i ”vissa ämnen” i anpassade gymnasieskolan.

Skolverkets bedömer att om ändringarna inte genomförs blir föreskrifterna inte fullt korrekta och inte tillräckligt relevanta och ändamålsenliga.

Ändringar i programstrukturer för gymnasieskolan

De nationella programmens programstruktur anger vilka ämnen och nivåer i dessa ämnen som får användas i utbildningen på programmet. När Skolverket nu föreslår nya ämnen och ändringar av nivåer i ämnen samt ändrade poängomfattningar behöver de läggas till i programstrukturen för respektive nationellt program.

Det föreslagna nya ämnet *jämställdhet och jämlikhet* föreslås läggas in i programfördjupningen på samtliga av gymnasieskolans program, som ett möjligt stöd för att uppfylla ovan nämnda krav i läroplanen för gymnasieskolan. Vilken nivå och vilken poängomfattning som föreslås utgår från det enskilda programmets behov. Skolverket har valt att föreslå ämnet som ett så kallat spårämne där de olika programmen kan erbjuda ämnet antingen som en eller två nivåer om 50 poäng vardera eller en nivå om 100 poäng. Valet för de olika programmen har att göra med hur övriga ämnen och deras poängfördelning ser ut inom programfördjupningen. Detta eftersom varje 50 poängsnivå måste kunna möta ett annat ämnes nivå om 50 poäng för att möjliggöra en examen på jämna 2 500 poäng.

En konsekvens om ämnet *jämställdhet och jämlikhet* inte beslutas och erbjuds inom gymnasieskolans programfördjupning och inom komvux på gymnasial nivå, är att det minskar möjligheten att på ett strukturerat sätt arbeta med dessa frågor. Även elevers möjligheter att läsa och utvecklas inom områden som hur jämställdhet och jämlikhet kan främjas och hur det kan påverka människors livsval och handlingsutrymme minskar.

I ämnet *humanistisk och samhällsvetenskaplig spets* föreslås en ny nivå 2 om 100 poäng att läggas till i följande högskoleförberedande program, ekonomiprogrammet, humanistiska programmet, samhällsvetenskapsprogrammet och naturvetenskapsprogrammet. Det är samma program som erbjuder *humanistisk och samhällsvetenskaplig specialisering* nivå 1 idag och där lärare och rektorer har efterfrågat ytterligare en nivå i ämnet. Detta också för att öka likvärdigheten med ämnet *naturvetenskaplig specialisering* som redan har två nivåer i ämnet.

Konsekvensen om inte ämnet *humanistisk och samhällsvetenskaplig specialisering* beslutas med en nivå 2 om 100 poäng är att elevers möjlighet till fördjupning inom valt ämnesområde uteblir.

Barn- och fritidsprogrammet

Skolverket föreslår att ämnet *jämställdhet och jämlikhet* läggs till i programfördjupningen med nivå 1a1, 50 poäng och nivå 1b, 100 poäng. Se vidare under rubriken Ändringar i programstrukturer för gymnasieskolan.

Bygg- och anläggningsprogrammet

Skolverket föreslår att ämnet *jämställdhet och jämlikhet* läggs till i programfördjupningen med nivå 1a1, 50 poäng och nivå 1b, 100 poäng. Se vidare under rubriken Ändringar i programstrukturer för gymnasieskolan.

Ekonomiprogrammet

Skolverket föreslår att ämnet *jämställdhet och jämlikhet* läggs till programfördjupningen med nivå 1b, 100. Se vidare under rubriken Ändringar i programstrukturer för gymnasieskolan.

Skolverket föreslår att Ämnet *tillämpad psykologi* läggs till i programfördjupningen även på ekonomiprogrammet för att kunna erbjuda elever här ett mer riktat psykologjämn utifrån till exempel ekonomisk psykologi. Ämnet finns sedan tidigare på flertalet av de högskoleförberedande programmen. En konsekvens om ämnet inte läggs till i

programfördjupningen är att elever på programmet inte får möjlighet att läsa ett psykologi-ämne med möjlig inriktning mot ekonomiområdet.

Skolverket föreslår även att nivå 2, 100 poäng i ämnet *humanistisk och samhällsvetenskaplig specialisering* läggs till. Se vidare under rubriken Ändringar i programstrukturer för gymnasieskolan.

El- och energiprogrammet

Skolverket föreslår att ämnet *jämställdhet och jämlikhet* läggs till i programfördjupningen med nivå 1a1, 50 poäng och nivå 1b, 100 poäng. Se vidare under rubriken Ändringar i programstrukturer för gymnasieskolan.

Estetiska programmet

Skolverket föreslår att ämnet *jämställdhet och jämlikhet* läggs till i programfördjupningen med nivå 1a1, 50 poäng och nivå 1b, 100 poäng. Se vidare under rubriken Ändringar i programstrukturer för gymnasieskolan.

Skolverket föreslår även att ämnena *konsthanterverk* nivå 1 och 2 om 100 poäng vardera och *konsthanterverk – fördjupning* nivå 1, 2 och 3 om 100 poäng vardera läggs till i programfördjupningen. Det har inkommit synpunkter från olika referensverksamhet, främst från inriktningen bild och formgivning om önskemål att lägga till dessa två ämnen i programfördjupningen. Ämnena har tydliga beröringspunkter med ämnet *bild, formgivning, design* med flera. Skolverkets betygsstatistik stödjer även att ämnena användas idag på estetiska programmet inom ramen för individuellt val. Ämnena föreslås att läggas till i programfördjupningen för att ge möjlighet till fördjupning mot området konsthanterverk. En konsekvens om ämnet inte läggs till i programfördjupningen är att elever på programmet inte får möjlighet att läsa en relevant fördjupning inom området konsthanterverk.

Skolverket föreslår också att ämnet *sömnad – fördjupning* nivå 1, 200 poäng läggs till i programfördjupningen för att ge möjlighet till fördjupning för inriktningen modedesign. En konsekvens om ämnet inte läggs till i programfördjupningen är att elever på programmets inriktning modedesign inte får möjlighet att läsa en relevant fördjupning inom sömnad.

Fordons- och transportprogrammet

Skolverket föreslår att ämnet *jämställdhet och jämlikhet* läggs till i programfördjupningen med nivå 1b, 100 poäng. Se vidare under rubriken Ändringar i programstrukturer för gymnasieskolan.

Frisör- och stylistprogrammet

Skolverket föreslår att ämnet *jämställdhet och jämlikhet* läggs till i programfördjupningen med nivå 1a1, 50 poäng och nivå 1b, 100 poäng. Se vidare under rubriken Ändringar i programstrukturer för gymnasieskolan.

Försäljnings- och serviceprogrammet

Skolverket föreslår att ämnet *jämställdhet och jämlikhet* läggs till i programfördjupningen med nivå 1b, 100 poäng. Se vidare under rubriken Ändringar i programstrukturer för gymnasieskolan.

Hotell- och turismprogrammet

Skolverket föreslår att ämnet *jämställdhet och jämlikhet* läggs till i programfördjupningen med nivå 1b, 100 poäng. Se vidare under rubriken Ändringar i programstrukturer för gymnasieskolan.

Skolverket föreslår även att ämnet *aktivitetsledarskap*, nivå 1, 100 poäng tas bort från programfördjupningen då ämnet *aktivitetsledarskap* är inriktat mot barn- och fritidsprogrammet. I stället finns ämnet *aktiviteter och upplevelser* med två nivåer om totalt 200 poäng som är riktat mot hotell- och turismprogrammet.

Humanistiska programmet

Skolverket föreslår att ämnet *jämställdhet och jämlikhet* läggs till i programfördjupningen med nivå 1b, 100 poäng. Se vidare under rubriken Ändringar i programstrukturer för gymnasieskolan.

Skolverket föreslår också att nivå 2, 100 poäng i ämnet *humanistisk och samhällsvetenskaplig specialisering* läggs till i programfördjupningen samt att ämnet *tillämpad psykologi* läggs till med nivå 1, 100 poäng. Se vidare under rubriken Ändringar i programstrukturer för gymnasieskolan.

Skolverket föreslår att ämnet *tillämpad psykologi* läggs till i programfördjupningen även på humanistiska programmet för att kunna erbjuda elever ett mer riktat psykologiamne utifrån till exempel humanistisk psykologi. Ämnet finns sedan tidigare på flertalet av de högskoleförberedande programmen. En konsekvens om ämnet inte läggs till i programfördjupningen är att elever på programmet inte får möjlighet att läsa ett psykologiamne med möjlig inriktning mot humaniora, vilket har varit efterfrågat av lärare och elever.

Industri tekniska programmet

Skolverket föreslår att ämnet *jämställdhet och jämlikhet* läggs till i programfördjupningen med nivå 1a1, 50 poäng och nivå 1b, 100 poäng. Se vidare under rubriken Ändringar i programstrukturer för gymnasieskolan.

En gymnasieexamen omfattar minst 2 500 poäng. Det är därför viktigt att de ämnen och nivåer i ämnen som ingår i programmet tillsammans kan bli jämna 100 poäng. I programfördjupningen för industri tekniska programmet finns ämnet *industriella interna transporter* som omfattar en nivå om 50 poäng. För de skolor som väljer att använda det ämnet måste ytterligare 50 poäng inom programfördjupningen finnas att välja för att eleven inte ska tvingas att välja ett ämne om 50 poäng inom sitt individuella val. I nuläget kan endast ämnet *fysik*, nivå 1, 150 poäng eller *naturkunskap*, nivå 1a2 om 50 poäng väljas. Skolverket anser att det är för få ämnen att välja på för att jämna ut 50 poäng. Båda av dagens alternativ är inom naturvetenskapliga ämnen och önskemål finns om en breddning av möjliga ämnen. Skolverket föreslår därför att ytterligare två ämnen om 50 poäng läggs till. Dessa ämnen är *samhällskunskap*, nivå 1a2, 50 poäng och *historia*, nivå 1a2, 50 poäng. Dessa nivåer i ämnen krävs också för viss särskild behörighet för eftergymnasial utbildning. Konsekvensen om dessa ämnen inte läggs till i programfördjupningen blir att elevers valmöjlighet och åtkomst till behörighetsgivande ämnen begränsas.

Naturbruksprogrammet

Skolverket föreslår att ämnet *jämställdhet och jämlikhet* läggs till i programfördjupningen med nivå 1a1, 50 poäng och nivå 1b, 100 poäng. Se vidare under rubriken Ändringar i programstrukturer för gymnasieskolan.

Skolverket föreslår även att ämnena *marknadsföring inom besöksnäringen* nivå 1, 100 poäng och *aktiviteter och upplevelser* nivå 2, 100 poäng läggs till. Detta för att huvudmannen ska kunna förstärka inriktningen naturturism. Konsekvensen om dessa ämnen inte läggs till i programfördjupningen blir att inriktningen naturturism har ett begränsat utbud av ämnen som förstärker inriktningen.

I programfördjupningen finns idag endast ett ämne som ger 50 poäng, *samhällskunskap* nivå 1a2, 50 poäng. I programfördjupningen behöver ytterligare 50 poäng finnas att välja för att

eleven inte ska tvingas att välja ett ämne om 50 poäng inom sitt individuella val. Skolverket föreslår därför att också *historia*, nivå 1a2, 50 poäng läggs till. Konsekvensen om dessa ämnen inte läggs till i programfördjupningen blir att elevers valmöjlighet och åtkomst till behörighetsgivande ämnen begränsas.

Naturvetenskapsprogrammet

Skolverket föreslår att ämnet *jämställdhet och jämlikhet* läggs till i programfördjupningen med nivå 1a1, 50 poäng och nivå 1b, 100 poäng. Se vidare under rubriken Ändringar i programstrukturer för gymnasieskolan.

Skolverket föreslår också att nivå 2, 100 poäng i ämnet *humanistisk och samhällsvetenskaplig specialisering* läggs till i programfördjupningen. Se vidare under rubriken Ändringar i programstrukturer för gymnasieskolan.

Restaurang- och livsmedelsprogrammet

Skolverket föreslår att ämnet *jämställdhet och jämlikhet* läggs till i programfördjupningen med nivå 1b, 100 poäng. Se vidare under rubriken Ändringar i programstrukturer för gymnasieskolan.

Samhällsvetenskapsprogrammet

Skolverket föreslår att ämnet *jämställdhet och jämlikhet* läggs till i programfördjupningen med nivå 1a1, 50 poäng och nivå 1b, 100 poäng. Se vidare under rubriken Ändringar i programstrukturer för gymnasieskolan.

Skolverket föreslår också att nivå 2, 100 poäng i ämnet *humanistisk och samhällsvetenskaplig specialisering* läggs till i programfördjupningen. Se vidare under rubriken Ändringar i programstrukturer för gymnasieskolan.

Teknikprogrammet

Skolverket föreslår att ämnet *jämställdhet och jämlikhet* läggs till i programfördjupningen med nivå 1a1, 50 poäng och nivå 1b, 100 poäng. Se vidare under rubriken Ändringar i programstrukturer för gymnasieskolan.

VVS- och fastighetsprogrammet

Skolverket föreslår att ämnet *jämställdhet och jämlikhet* läggs till i programfördjupningen med nivå 1a1, 50 poäng och nivå 1b, 100 poäng. Se vidare under rubriken Ändringar i programstrukturer för gymnasieskolan.

Vård- och omsorgsprogrammet

Skolverket föreslår att ämnet *jämställdhet och jämlikhet* läggs till i programfördjupningen med nivå 1b, 100 poäng. Se vidare under rubriken Ändringar i programstrukturer för gymnasieskolan.

Ändringar i programstrukturer för den anpassade gymnasieskolan

Det nya ämnet *jämställdhet och jämlikhet* läggs in i programfördjupningen på samtliga av anpassade gymnasieskolans program med 1 nivå om 100 poäng som ett möjligt stöd för att behandla ovan nämnda krav i läroplanen för anpassade gymnasieskolan.

Skolverket har också uppmärksammat av rektorer och lärare att det i den anpassade gymnasieskolan saknas ämnen i programstrukturen som kan möjliggöra samläsning mellan olika program och även underlätta för arbetsplatsförlagt lärande, apl. Dessa ämnen föreslås bli *digitalt skapande*, nivå 1, 100 poäng, *service och bemötande* nivå 1, 100 poäng samt *återvinning och*

återanvändning nivå 1, 100 poäng. Ämnet *digitalt skapande* bedöms vara till nytta för elevers möjlighet att lära sig mer om digitala hjälpmedel för kreativt skapande och möjlighet till kommunikation samt om kunskaper om hårdvara och programvara för kreativt skapande. Ämnet föreslås läggas till i de program som saknar det idag. Ämnena *service och bemötande* samt *återvinning och återanvändning* bedöms vara relevanta ämnen på flertalet av anpassade gymnasieskolans program, ämnena ger tillsammans med andra ämnen bättre möjligheter till apl.

Skolverket har även uppmärksammat att ämnet *svenska* nivå 2, 100 poäng och ämnet *svenska som andraspråk* nivå 2, 100 poäng bör läggas till i de programstrukturer där nivå 2 saknas idag. Detta för att öka likvärdigheten mellan programmen och ge samtliga elever i den anpassade gymnasieskolan en möjlighet att inom ramen för programfördjupningen ha möjligheten att läsa nivå 2 i dessa ämnen. Skolverket föreslår att dessa ämnen läggs till i de programstrukturer där de saknas idag.

Programmet för estetiska verksamheter

Skolverket föreslår att ämnena *digital kompetens* nivå 1, 100 poäng och *jämställdhet och jämlikhet* nivå 1, 100 poäng läggs till i programfördjupningen för programmet för estetiska verksamheter. Se vidare under rubriken *Ändringar i programstrukturer för den anpassade gymnasieskolan*.

Programmet för fastighet och byggnation

Skolverket föreslår att ämnena *jämställdhet och jämlikhet* nivå 1, 100 poäng, *svenska* nivå 2, 100 poäng och *svenska som andraspråk* nivå 2, 100 poäng läggs till i programfördjupningen för programmet för fastighet och byggnation. Se vidare under rubriken *Ändringar i programstrukturer för den anpassade gymnasieskolan*.

Programmet för fordonsvård och godshantering

Skolverket föreslår att ämnena *jämställdhet och jämlikhet* nivå 1, 100 poäng, *svenska* nivå 2, 100 poäng, *svenska som andraspråk* nivå 2, 100 poäng samt *återvinning och återanvändning* nivå 1, 100 poäng läggs till i programfördjupningen för programmet för fordonsvård och godshantering. Se vidare under rubriken *Ändringar i programstrukturer för den anpassade gymnasieskolan*.

Programmet för handel och service

Skolverket föreslår att ämnena *jämställdhet och jämlikhet* nivå 1, 100 poäng, *svenska* nivå 2, 100 poäng och *svenska som andraspråk* nivå 2, 100 poäng läggs till i programfördjupningen för programmet för handel och service. Se vidare under rubriken *Ändringar i programstrukturer för den anpassade gymnasieskolan*.

Programmet för hantverk och produktion

Skolverket föreslår att ämnena *jämställdhet och jämlikhet* nivå 1, 100 poäng, *svenska* nivå 2, 100 poäng och *svenska som andraspråk* nivå 2, 100 poäng läggs till i programfördjupningen för programmet för hantverk och produktion. Se vidare under rubriken *Ändringar i programstrukturer för den anpassade gymnasieskolan*.

Programmet för hotell, restaurang och bageri

Skolverket föreslår att ämnena *digital kompetens* nivå 1, 100 poäng, *jämställdhet och jämlikhet* nivå 1, 100 poäng, *svenska* nivå 2, 100 poäng, *svenska som andraspråk* nivå 2, 100 poäng samt *återvinning och återanvändning* nivå 1, 100 poäng läggs till i programfördjupningen för programmet för hotell, restaurang och bageri. Se vidare under rubriken *Ändringar i programstrukturer för den anpassade gymnasieskolan*.

Programmet för hälsa, vård och omsorg

Skolverket föreslår att ämnena *digital kompetens* nivå 1, 100 poäng och *jämställdhet och jämlikhet* nivå 1, 100 poäng läggs till i programfördjupningen för programmet för hälsa, vård och omsorg. Se vidare under rubriken Ändringar i programstrukturer för den anpassade gymnasieskolan.

Programmet för samhälle, natur och språk

Skolverket föreslår att ämnena *jämställdhet och jämlikhet* nivå 1, 100 poäng och *service och bemötande* nivå 1, 100 poäng läggs till i programfördjupningen för programmet för samhälle, natur och språk. Se vidare under rubriken Ändringar i programstrukturer för den anpassade gymnasieskolan.

Programmet för skog, mark och djur

Skolverket föreslår att ämnena *jämställdhet och jämlikhet* nivå 1, 100 poäng, *svenska* nivå 2, 100 poäng och *svenska som andraspråk* nivå 2, 100 poäng läggs till i programfördjupningen för programmet för skog, mark och djur. Se vidare under rubriken Ändringar i programstrukturer för den anpassade gymnasieskolan.

Förändringar i vad som krävs för att undervisa

Skolverkets föreskrifter om vad som krävs för att en lärares kompetens ska vara relevant för att undervisa i "vissa ämnen" i gymnasieskolan

Skolverket föreslår att det nya ämnet *jämställdhet och jämlikhet* för gymnasieskolan ska klassificeras som ett så kallat "vissa ämne",¹³ eftersom myndigheten bedömer att olika kompetenser kan vara relevanta för behörighet i ämnet. Skolverket föreslår att en lärares kompetens för att vara relevant för ämnet *jämställdhet och jämlikhet* ska vara att läraren, förutom behörighet i något ämne i gymnasieskolan, med godkänt resultat har genomgått utbildning om 30 högskolepoäng inom genusvetenskap, eller på annat sätt visar likvärdiga kunskaper och kompetenser.

Skolverket bedömer att behörighet att undervisa i ämnet *jämställdhet och jämlikhet* inte kan ges utifrån något nuvarande ämne. Lärare som vill bli behöriga att undervisa i ämnet kommer därför att behöva ansöka om behörighet att undervisa i ämnet.

Skolverket föreslår att det nya ämnet *projektering – bygg* för gymnasieskolan ska klassificeras som ett så kallat "vissa ämne" eftersom myndigheten bedömer att olika kompetenser kan vara relevanta för behörighet i ämnet. Skolverket föreslår att en lärares kompetens för att vara relevant för ämnet *projektering – bygg* ska vara att läraren har behörighet i något av ämnena arkitektur i gymnasieskolan eller byggnadsverk i gymnasieskolan, eller på annat sätt visar likvärdiga kunskaper och kompetenser.

Skolverket bedömer att behörighet att undervisa i ämnet *projektering – bygg* inte kan ges utifrån något nuvarande ämne. Lärare som vill bli behöriga att undervisa i ämnet kommer därför att behöva ansöka om behörighet att undervisa i ämnet.

¹³ Jfr. Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:600) om vad som krävs för att en lärares kompetens ska vara relevant för att undervisa i "vissa ämnen" i gymnasieskolan.

Skolverkets föreskrifter om vad som krävs för att en lärares kompetens ska vara relevant för att undervisa i "vissa ämnen" i anpassade gymnasieskolan

Skolverket föreslår att det nya ämnet *jämställdhet och jämlikhet* för anpassade gymnasieskolan ska klassificeras som ett så kallat "vissa ämne",¹⁴ eftersom myndigheten bedömer att olika kompetenser kan vara relevanta för behörighet i ämnet.

Skolverket föreslår att en lärares kompetens för att vara relevant för ämnet *jämställdhet och jämlikhet* ska vara att läraren förutom behörighet i något ämne i anpassade gymnasieskolan, med godkänt resultat har genomgått utbildning om 15 högskolepoäng inom genusvetenskap, eller på annat sätt visar likvärdiga kunskaper och kompetenser.

Skolverket bedömer att behörighet att undervisa i ämnet *jämställdhet och jämlikhet* inte kan ges utifrån något nuvarande ämne. Lärare som vill bli behöriga att undervisa i ämnet kommer därför att behöva ansöka om behörighet att undervisa i ämnet.

Skolverkets föreskrifter om vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i ett yrkesämne

För det nya ämnet *industriell ytbehandling* föreslår Skolverket följande krav:

Specialiserade (erfarenhetsbaserade och teoretiska) kunskaper om industriell ytbehandling av olika underlag och om olika ytbehandlingssystem uppbyggnad.

Förmåga att såväl självständigt som tillsammans med andra planera, utföra samt identifiera resurser för att utföra specialiserade arbetsuppgifter (utifrån de fastställda säkerhets-, kvalitets- och miljökraven) inom industriell ytbehandling, enligt de lagar och andra bestämmelser som reglerar verksamheten.

För det nya ämnet *plåtbearbetning* föreslår Skolverket följande kriterier:

Specialiserade (erfarenhetsbaserade och teoretiska) kunskaper om plåtbearbetningsprocessen från underlag till färdig produkt.

Specialiserade (erfarenhetsbaserade och teoretiska) kunskaper om metoder, material samt manuell och datorstyrd utrustning (exempelvis CNC) som är relevant i samband med plåtbearbetning.

Förmåga att såväl självständigt som tillsammans med andra planera och identifiera resurser för att utföra specialiserade arbetsuppgifter (utifrån de fastställda säkerhets-, kvalitets- och miljökraven) inom plåtbearbetning.

Övriga korrekturändringar

Skolverket föreslår ett antal mindre korrekturändringar i föreskrifterna om vilka yrkeskunskaper som krävs för att undervisa i ett yrkesämne. Dessa ändringar består av enstaka kommatecken som saknas, bindestreck som saknas och felstavade ord.

Redogörelse för de olika alternativ som finns för att uppnå förändringen

Skolverket bedömer att det inte finns några lämpliga alternativ till de föreslagna föreskriftsändringarna. Att inte ändra föreskrifterna är inte ett tillfredställande alternativ eftersom det skulle innebära att de fortsatt skulle innehålla exempelvis centralt innehåll som inte bedöms vara relevant eller sakna relevant innehåll. Såväl elever som undervisande lärare och övrig personal behöver ha tillgång till korrekta versioner av föreskrifterna.,

Skolverket bedömer att det inte finns lämpliga alternativ till förslagen om borttagande av begreppen "bygger på" i de ämnesplaner där det identifierats som onödigt styrande. Att ha

¹⁴ Jfr. Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:601) om vad som krävs för att en lärares kompetens ska vara relevant för att undervisa i "vissa ämnen" i anpassade gymnasieskolan.

kvar begreppen riskerar bland annat att omotiverat förlänga utbildningstiden för elever som genomgår sammanhållna yrkesutbildningar inom komvux inom dessa områden.

När det gäller de nya ämnen som Skolverket har tagit fram är bedömningen att sådana ämnen efterfrågas inom de aktuella utbildningarna. Utan tillgång till dessa ämnen finns en risk för att elever inte kommer kunna få tillgång till värdefull kunskap och kompetens som följer av ämnena.

Analys av konsekvenser av de författningsförslag som lämnas

Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Skolverkets förslag berör alla de huvudmän som bedriver gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, komvux på gymnasial nivå och komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå. Förslaget berör även Kriminalvården och enskilda utbildningsanordnare som tillhandahåller utbildning motsvarande komvux samt utbildning som bedrivs av Statens institutionsstyrelse (SiS) motsvarande gymnasieskola eller anpassad gymnasieskola. Förslaget berör också elever, lärare, rektorer, administratörer och studie- och yrkesvägledare som arbetar i de berörda skolformerna.

Företag:

Totalt finns det 208 enskilda huvudmän på gymnasial nivå. Av dessa är:

101 huvudmän med färre än 200 elever (små huvudmän)

83 huvudmän med mellan 200 och 999 elever (medelstora huvudmän)

24 huvudmän med över 1000 elever (stora huvudmän)

Lärare:

Lärare som önskar undervisa i de föreslagna nya ämnena kommer att behöva ansöka om utökad behörigheten och betala ansökningsavgift på 990 kronor för komplettering av sin legitimation.

Gymnasieskolan

Läsåret 2024/2025 fanns 371 813 elever i gymnasieskolan vid sammanlagt 1 254 skolenheter, varav 783 med kommunal huvudman, 459 med enskild huvudman och 12 regiondrivna skolenheter.

Anpassade gymnasieskolan

Läsåret 2024/2025 fanns 7 573 elever i anpassade gymnasieskolan vid sammanlagt 243 skolenheter, varav 202 med kommunal huvudman, 34 med enskild huvudman och 7 regiondrivna skolenheter.

Komvux på gymnasial nivå

Läsåret 2024/2025 fanns 242 097 elever inom komvux på gymnasial nivå vid 247 kommunala huvudmän. Statistik saknas för omfattningen av upphandlad utbildning. Utöver detta finns 3 regiondrivna huvudmän.

Komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå

Läsåret 2024/2025 fanns 3 266 elever inom komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå vid 178 skolenheter. Statistik saknas för omfattningen av upphandlad utbildning.

Beskrivning och beräkning av förslagets kostnader och intäkter för staten, kommuner, regioner, företag och andra enskilda

Skolverket bedömer att förslagen inte medför några kostnadsmässiga eller andra konsekvenser för staten, kommuner, regioner, företag och andra enskilda. Förslagen bedöms inte få några negativa konsekvenser för konkurrensen mellan olika aktörer och för små företag.

I skollagstiftningen är en princip att lika regler så långt som möjligt ska gälla för både offentliga och enskilda huvudmän. Skolverket har i konsekvensutredningen konstaterat att de reviderade och nya ämnena som föreskrifterna innebär riktar sig till samtliga aktörer som tillhandahåller de aktuella utbildningarna och har därmed enligt Skolverkets bedömning inte någon påverkan på företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Det har därför inte heller vid författningarnas utformning framkommit att särskilda hänsyn behöver tas till konsekvenser för företag.

Beskrivning av andra relevanta konsekvenser

Artikel 28 och 29 i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) gäller barns rätt till utbildning. Skolverket bedömer att de föreslagna föreskrifterna bidrar till att stärka barns och elevers rättigheter enligt artikel 28 och 29 eftersom förslagen syftar till att föreskrifterna ska vara korrekta vilket är viktigt för alla elevers rätt till utbildning. Ändringarna behövs för att undvika missförstånd eller felaktiga tillämpningar av föreskrifterna.

Skolverket har beaktat perspektiven gällande jämställdhet, funktionshinder och nationella minoriteter utifrån de två nya ämnena *jämställdhet* och *jämlikhet* för både gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan och komvux som har tagits fram. Förslagen kan medföra positiva effekter för stora grupper av elever, till exempel genom att elever i de berörda skolformerna kan få tillgång till de kunskaper och den kompetens som följer av ämnena. Även ur ett samhällsligt perspektiv är bedömningen att det är gynnsamt för många enskilda och grupper i samhället att kunskapen och kompetensen generellt ökar inom området

Redogörelse för vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte

Skolverket bedömer att de nu föreslagna ändringarna i föreskrifterna i sig inte medför några särskilda kostnader eller begränsningar. De föreslagna ändringsföreskrifterna är nödvändiga för att uppnå syftet att de relevanta föreskrifterna ska vara uppdaterade med relevant innehåll och inte innehålla felaktigheter.

När det gäller de föreslagna fem nya ämnena kan det medföra en kostnad på 990 kronor för en kompletterande ansökan om utökad legitimation för den som önskar bli behörig i något eller några av dessa ämnen. Denna kostnad styrs av regleringen i förordningen om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare¹⁵.

Bedömning av om särskild hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Skolverket bedömer att ändringarna i de relevanta föreskrifterna ska träda i kraft den 1 juli 2026. Skolverket bedömer att det saknas behov av särskilda övergångsbestämmelser.

Skolverket avser att informera om ändringarna genom myndighetens sedvanliga informationskanaler, till exempel myndighetens nyhetsbrev och webbplats, i samband med publiceringen av föreskrifterna i Skolverkets författningssamling (SKOLFS).

¹⁵ Förordning (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare

Beskrivning av hur och när konsekvenserna av författningsförslagen kan utvärderas

Skolverket förvaltar alla sina myndighetsföreskrifter. Minst en gång om året kontrolleras övergripande att föreskrifterna är korrekta, relevanta och ändamålsenliga. De ändringar som föreslås i de relevanta föreskrifterna är ett led i att tillse att föreskrifterna är korrekta.

Bedömning av om författningsförslagen inskränker den kommunala självstyrelsen

Förslagen i denna konsekvensutredning innebär inte några utökade skyldigheter för de kommunala huvudmännen och alltså inte någon inskränkning i den kommunala självstyrelsen.

Bedömning av om författningsförslagen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

De föreslagna föreskrifterna överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Skolverket har bemyndiganden för de föreslagna föreskrifterna i följande förordningar.

- 1 kap. 4 § gymnasieförordningen (2010:2039),
- 4 kap. 5 § gymnasieförordningen,
- 4 kap. 3 § förordningen (2014:854) om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning,
- 2 kap. 13 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning,
- 2 kap. 23 § förordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare,
- 2 kap. 26, 27 a och 29 §§ förordningen om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare,
- punkt 8 i övergångsbestämmelserna till förordningen (2023:654) om ändring i gymnasieförordningen (2010:2039), punkt 11 i övergångsbestämmelserna till förordningen (2023:655) om ändring i förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning och punkt 8 i övergångsbestämmelserna till förordningen (2023:656) om ändring i förordningen (2014:854) om vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år och statsbidrag för sådan utbildning.

Samråd

- Skolverket har för förslagen om de nya och reviderade yrkesämnena haft samråd med olika branschrepresentanter, bland andra Byggbranschens yrkesnämnd, Maskinentreprenörerna, Måleribranschens yrkesnämnd, Plåt & Ventbyrå, Sveriges läs- och säkerhetsleverantörers Riksförbund, Svetskommissionen samt med rektorer och lärare inom relevanta program och ämnen.

- I arbetet med ämnesplanen i *projektering – bygg* inom vidareutbildningen inom det fjärde tekniska året, har experter inom området deltagit tillsammans med lärare och rektorer kopplade till utbildningen.
- I arbetet med ämnesplanerna för de föreslagna ämnena *jämställdhet och jämlikhet*, för gymnasieskolan respektive anpassade gymnasieskolan, har sammanlagt fem professorer inom genusvetenskap varit delaktiga. Det har även genomförts två samråd under mars månad 2025. Inför samråden bjöds nio olika universitet och högskolor in som representerar en stor bredd av olika discipliner, till exempel didaktik och pedagogik, samhällsvetenskap, kultur och medievetenskap, ekonomi och teknik. Vid dessa samråd deltog professorer, forskare och lärare inom ovanstående områden. Även Skolverkets nytillsatta Vetenskapliga råd har informerats om processen för framtagande av dessa två ämnen och bedömt den som relevant. Vetenskapliga rådet har även uttryckt sig positiva till ämnesplanen och bedömt att det är ett aktuellt och relevant innehåll.

Kontaktperson

Vid eventuella frågor om konsekvensutredningen, kontakta undervisningsråd

Eva Ekstedt Salzmänn, eva.ekstedt.salzmänn@skolverket.se
eller

Carina Kjelsson, carina.kjelsson@skolverket.se